

ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
โทรศัพท์/โทรสาร 02-2819401 E-mail : disas_moac@hotmail.com

แจ้งเตือนศัตรูพืชระบาด “โรคกาบใบแห้ง (Sheath blight Disease)”

วันที่ 27 ตุลาคม 2565

เตือนเกษตรกรที่ปลูกข้าวในทุกภาคของประเทศไทย ฝ้าระวังการระบาดของโรคกาบใบแห้ง โดยเฉพาะนาข้าวหลังน้ำท่วม โดยโรคนี้สามารถทำให้ต้นข้าวเสียหายตั้งแต่ระยะกล้าถึงระยะใกล้เก็บเกี่ยว ดังนั้น เกษตรกรควรหมั่นสำรวจแปลงนาอย่างสม่ำเสมอ หากพบการระบาดให้ดำเนินการควบคุมและป้องกันกำจัดก่อนเกิดการระบาดรุนแรง หรือสามารถขอคำแนะนำได้ที่เจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอ หรือสำนักงานเกษตรจังหวัดใกล้บ้าน

เชื้อสาเหตุ เชื้อรา Rhizoctonia solani (Thanatephorus cucumeris (Frank) Donk
ลักษณะอาการ

โรคนี้อพบในข้าวตั้งระยะแตกกอจนถึงระยะใกล้เก็บเกี่ยว แผลมีสีเขียวปนเทา กว้างประมาณ 1 - 4 มิลลิเมตร ยาวประมาณ 2 - 10 มิลลิเมตร ปรากฏตามกาบใบตรงบริเวณใกล้ระดับน้ำ แผลจะลุกลามขยายใหญ่ขึ้นจนมีขนาดไม่จำกัดและลุกลามขยายขึ้นถึงใบข้าว ถ้าเป็นพันธุ์ข้าวที่อ่อนแอแผลสามารถลุกลามถึงใบธงและกาบหุ้มรวงข้าว ทำให้ใบและกาบใบเหี่ยวแห้ง ผลผลิตจะลดลงและหากต้นข้าวมีการแตกกอมากหรือมีการปลูกข้าวหนาแน่นเกินไป จะทำให้เกิดโรครุนแรง

การแพร่ระบาด

เชื้อราสามารถสร้างเม็ดขยายพันธุ์ลักษณะเป็นเม็ดเล็ก ๆ ตกค้างอยู่บนตอซัง วัชพืช และในดินได้นาน มีชีวิตข้ามฤดูหมุนเวียนทำลายข้าวได้ตลอดฤดูการทำนา นอกจากนี้สภาพอากาศที่มีความชื้นและอุณหภูมิสูง การใส่ปุ๋ยไนโตรเจนค่อนข้างสูงเกินไป และปลูกต้นข้าวขึ้นหนาแน่น เป็นปัจจัยในการระบาดมากยิ่งขึ้น

แนะนำวิธีการป้องกันกำจัด ดังนี้

1. สำรวจแปลงนาอย่างสม่ำเสมอ
2. หลังเก็บเกี่ยวข้าว และเริ่มฤดูใหม่ ควรพลิกไถหน้าดินตากแดด เพื่อทำลายเม็ดขยายพันธุ์ของเชื้อราสาเหตุโรค

3. กำจัดวัชพืชตามคันนาและแหล่งน้ำ เพื่อเพื่อทำลายพืชอาศัยของเชื้อราสาเหตุโรค
4. ใช้ชีวภัณฑ์บาซิลลัส ซับทิลิส (Bacillus subtilis) อัตราตามที่ระบุในฉลาก

5. ใช้สารป้องกันกำจัดเชื้อรา เช่น โพรพิโคนาโซล เพนไซคูรอน อัตราตามที่ระบุในฉลากโดยพ่นสารป้องกันกำจัดเชื้อรานี้ในบริเวณที่เริ่มพบโรครระบาด ไม่จำเป็นต้องพ่นทั้งแปลง เพราะโรคคาบไบบางแห่งจะเกิดเป็นหย่อม

ที่มา : กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์